

HLAVNÍ TÉMA

ZÁSADNÍ REFORMA EXEKUČNÍHO PRÁVA NA SLOVENSKU ZAVÁDĚJÍCÍ

MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST JAKO VZOROVÝ PŘÍKLAD PRO ČR

Slovenský parlament přijal významnou novelu Exekučného poriadku – po 21 letech skončí na Slovensku najímání exekutorů oprávněným. Tak, jak je obvyklé ve zbytku Evropy, exekuce proti témuž povinnému od dubna povede vždy jeden jediný místně příslušný exekutor.

Hlavním důvodem této zásadní reformy je zefektivnění vymáhání pohledávek pro věřitele a zároveň posílení ochrany oprávněných práv dlužníků. Zavedení místní příslušnosti exekutorů a přidělování exekučních řízení exekutorům náhodným výběrem bez ovlivnění zadavatelem exekuce je totiž i jediný způsob, jakým se dá zajistit nezávislost soudního exekutora a objektivita jeho rozhodování. Jak uvádí Slovenská komora exekutorů, reprezentující 320 tamních úřadů – výrazně se tím sníží prostor pro korupci, klientelismus a nepřípustné diktování podmínek velkými věřiteli.

Stát přenesl exekuční vymáhání na exekutory na Slovensku již v roce 1995. Po počáteční euforii, kdy exekutoři nastolili skutečnou vymahatelnost práva, po období „rozmachu“, přišlo vystřízlivění. Stejně jako u nás se exekuce začaly opakovat na stále stejné dlužníky a jejich množství neustále nekontrolovatelně narůstá. Již nyní jich běží téměř 3 miliony! Tak jako u nás se mrhá prostředky na marná, předem jasně bezvýsledná řízení – jeden povinný má často i desítky exekucí, každou vede jiný exekutor, který marně vynakládá prostředky na pátrání po majetku dlužníka. Přežití exekutorského úřadu je závislé na oprávněných – dodavatelích exekucí. Většina exekucí je koncentrována u několika exekutorských velkoúřadů, které o byznys bojují všemi prostředky. Nezávislost exekutora na účastnících řízení deklarovaná zákonem v praxi neexistuje.

O zahájení exekuce bude nově rozhodovat jediný exekuční soud, který automatizovaným systémem zajistí přidělování exekucí jednotlivým místně

příslušným úřadům, a to rovnoměrně. Pověřován bude exekutor z těch, kteří jsou místně příslušní podle bydliště povinné osoby, a to náhodně, ale tak, aby každou další exekuci proti témuž povinnému dostal vždy ten samý exekutor. V situaci, kdy je valná většina exekucí zahajovaných jako opakované, je to nejjednodušší cesta, jak v řízení nejen uspořít nesmyslně vysoké náklady na doručování, pátrání po majetku či na součinnosti, a současně jak umožnit povinnému, aby v jediném úřadě obdržel informace o všech svých řízeních, ale i snadněji dohodl např. splátkový režim.

V České republice se v exekučním vymáhání potýkáme se shodnými problémy – od mnohačetných exekucí na tytéž povinné a z toho plynoucí masy zbytečných úkonů opakovaných více exekutory proti témuž dlužníku, přes nemožnost povinného komunikovat efektivně s více úřady rozestými po celé republice, podfinancování celého systému, krachy exekutorů a z toho plynoucí nezájem o exekutorské povolání, až po jen naprosto iluzorní nezávislost exekutora vybíraného jedním z účastníků řízení.

Na rozdíl od Slovenska však snaha o skutečnou reformu systému zůstává jen na papíře. Zavedení místní příslušnosti exekutorských úřadů brání mocná lobby systémových oprávněných „produkcí“ takřka 90 % všech exekucí a zadávajících exekuce několika „vybraným“ úřadům. Spolu pak vládnou na „exekučním trhu“, jak si tento obchod s bídou zvykl nazývat i český ministr spravedlnosti. Ten jim zatím naslouchá – namísto, aby se odhodlal k efektivnímu řešení neutěšené situace, populisticky sníží exekutorský tarif. Výsledkem budou další opuštěné exekutorské úřady s desítkami tisíc neskončených spisů.

Jak dlouho bude ještě hazard s vymahatelností práva v Čechách trvat?

Mgr. Petr Polanský
člen prezidia EK ČR a soudní exekutor v Liberci

Na právním portálu
Právní prostor.cz naleznete
v nejbližších 14 dnech
i tato témata:

Vztah teleologických a klasických noriem
v európskom a národnom práve

Máme právo na rovné zacházení?

Svoboda vyznání a její limity

Metafyzické předpoklady existence
lidských práv

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

Nenechte se nepříjemně překvapit!

Nemá exekuci váš dodavatel, prodejce, nájemník?
Víte, jak jste na tom se svými exekucemi?

Udělejte si výpis z Centrální evidence exekucí ČR!

Snadno,
rychle,
on-line na
www.ceecr.cz.

STRUČNĚ

REAKCE EK ČR K ÚDAJNĚ SLABÉ KONTROLE SOUDNÍCH EXEKUTORŮ

Exekutorská komora ČR se domnívá, že kritika nedostatečné kontroly soudních exekutorů ze strany ministra spravedlnosti představuje jen laciný populismus, kdy ministr vytváří fiktivního nepřítele v podobě zlovolných exekutorů, kteří systematicky porušují pravidla, proti kterému se pak vymezuje, aby získal politické body. Vyústěním tohoto populismu je i současné snížení exekučního tarifu.

[celý článek](#)

EXEKUCE NA PODÍL DNES A KDYSI

Právní úprava postižení podílu povinného ve společnosti s ručením omezeným doznala z účinností od 1.1.2013 výrazných změn, a to především vložním ustanovením § 320aa a § 320ab do občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb., dále jen „OSŘ“), které bylo provedeno novelou č. 396/2012 Sb.

[celý článek](#)

II. ROČNÍK ÚSPĚŠNÉHO PRŮZKUMU PRACOVNÍHO TRHU PRÁVNÍKŮ

Společnost LegalJobs.cz, ve spolupráci s právním portálem Právní Prostor.cz, představuje druhý ročník úspěšného průzkumu pracovního trhu s právníckými profesemi, jehož se zúčastnilo více než 2000 respondentů. Cílem letošního ročníku je především zjistit, jak se za rok změnila situace na trhu práce, a to nejen co se výše ohodnocení týče, ale také například časové zátěže či preferencí absolventů stran svých potenciálních zaměstnavatelů.

[celý článek](#)

NOVÁ TARIFNÍ VYHLÁŠKA NIČEMU NEPROSPĚJE A NAVÍC OHROŽUJE VYMAHATELNOST PRÁVA

Ministr spravedlnosti před Vánoci podepsal tarifní vyhlášku určující odměny soudních exekutorů navzdory odborným připomínkám mnoha institucí včetně Exekutorské komory. Tento bohorovný přístup ministra výstižně ilustruje celou cestu schvalování tarifní vyhlášky.

Po veškerou dobu, kdy se o tarifní vyhlášce jednalo, EK ČR přinášela ministru spravedlnosti argumenty a vysvětlovala svá stanoviska. Leč velmi pravděpodobně rozhodnuto bylo již předem a kvazidebata o tarifu byla vlastně jen zastíracím manévrem. Ministr byl od počátku přesvědčený o tom, že příjmy soudních exekutorů jsou příliš vysoké.

Ministr spravedlnosti silou a bez vypořádání relevantních připomínek velkého počtu subjektů uzavřel celou anabázi svým podpisem, a tak rozhodl o konečné podobě odměn exekutorů. Od počátku EK ČR kritizovala to, že jsou exekuční tarify nastaveny pouze ministerskou vyhláškou a nikoli zákonem, a může tak lehce dojít ke změně jen libovůli ministerstva bez ohledu na názory dalších zaangażovaných aktérů. A to se přesně bohužel stalo! I legislativní proces vyhlášky obsahuje jistá pravidla, ale ta nejsou závazná, resp. vynutitelná. Nabízí se potom logická otázka, k čemu jsou ona pravidla, když je politici nerespektují? Legislativní proces pak postrádá smysl a princip odborné a demokratické diskuse.

Dle názoru Exekutorské komory redukováné odměny povedou k výraznému zhoršení ekonomické situace exekutorů, což bude mít nepříznivý dopad na vymahatelnost práva. Proto se EK ČR rozhodla, že se bude

bránit tomuto nesystémovému zásahu do exekučního vymáhání všemi dostupnými prostředky včetně ústavní stížnosti.

Samozřejmě si EK ČR jako stavovská organizace uvědomuje, že odměňování soudních exekutorů je nutnou součástí změn v exekučním vymáhání pohledávek, nemělo ovšem dojít k jeho oddělení od samotné novely exekučního řádu. Líbivé snížení odměn však neodstraní systémové problémy vymáhání, k tomu by měla posloužit koncepční novela exekučního řádu. Proto bude komora silně prosazovat místní příslušnost exekutorů, která by měla pomoci systémové potíže odstranit.

Mgr. Pavla Fučíková
prezidentka EK ČR a soudní exekutorka v Ostravě

JUDIKATURA

NEMOŽNOST VEDENÍ EXEKUCE ZA JEDNÁNÍ, KTERÉHO SE OSOBA NEMOHLA DOPUSTIT

Stěžovatel, držitel průkazu ZTP/P, se ústavní stížností domáhal zrušení usnesení Městského soudu v Praze, které potvrdzovalo usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5, jímž byl zamítnut stěžovatelův návrh na zastavení exekuce.

Stěžovatel argumentoval skutečností, že exekuce je vedena na dluh, který nemohl vzniknout – důvodem pro exekuci totiž měla být jízda „načerno“, které se ale stěžovatel nemohl dopustit, neboť jakožto držitel průkazu ZTP/P jízdni doklad ani nikdy nepotřeboval.

Právní věta:

„Jiným důvodem“ zastavení výkonu rozhodnutí podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu je i případ, kdy tímto výkonem dochází k popření základních principů právního státu a ke zcela zjevné nespravedlnosti. Touto zjevnou nespravedlností je i případ, kdy stěžovatel sice je osobou těžce zdravotně postiženou a držitelem průkazu ZTP/P s nárokem na bezplatnou dopravu, nicméně přesto je proti němu vedena exekuce pro nezaplacení jízdného, byť je zřejmé, že tento dluh mu vůbec nemohl vzniknout, protože žádnou svoji právní povinnost ani porušit nemohl.

celý judikát

K POVINNOSTI EXEKUČNÍHO SOUDU ROZHODNOUT O NÁHRADĚ NÁKLADŮ ŘÍZENÍ

Ústavní soud se zabýval ústavní stížností, v níž se společnost (jež nebyla v daném případě oprávněným, ani povinným) domáhala zrušení usnesení Krajského soudu v Hradci Králové. V tomto usnesení soud odmítl rozhodnout o nákladech odvolacího řízení s odůvodněním, že exekuční řízení dosud neskončilo a rozhodnutí o nákladech odvolacího řízení přísluší soudnímu exekutorovi.

Stěžovatel však namítal, že soudnímu exekutorovi nepřísluší rozhodovat o nákladech třetích osob, a zároveň podotýkal, že pro něj dotyčné exekuční řízení již skončilo, neboť o jeho právech a povinnostech bylo pravomocně rozhodnuto.

Právní věta:

Stěžovatel, který v exekučním řízení nebyl oprávněným ani povinným, nýbrž toliko osobou, jež v něm vystupovala z titulu uplatnění své pohledávky v jiném, po dobu probíhajícího řízení přerušeném exekučním řízení, přestává být účasten v tomto řízení okamžikem, kdy bylo o jeho právu či povinnosti pravomocně rozhodnuto. Proto byl Krajský soud v Hradci Králové, který k odvolání stěžovatele o jeho pohledávce z přerušené exekuce pravomocně rozhodl, povinen rozhodnout i o náhradě nákladů odvolacího řízení a nikoliv odkázat stěžovatele na to, že toto rozhodnutí přísluší exekutorovi. Ten, zejména z důvodu vlastního zájmu na výsledku, nemůže rozhodovat o úhradě nákladů odvolacího řízení, jehož byl sám účastníkem. Pakliže odvolací soud takto nepostupoval, porušil ve vztahu k stěžovateli jeho ústavně zaručené právo na spravedlivý proces a soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

celý judikát

ROZHOVOR

PAVLA FUČÍKOVÁ

Exekutorská komora mluví o tom, že tarifní vyhláška odporuje Ústavě ČR. Proč?

Primárním argumentem pana ministra Pelikána a důvodem ke snížení tarifu není úspora pro dlužníka, ale jeho názor, že si vyděláváme moc. A tak se určité skupině rozhodl bez ohledu na podmínky, za kterých poskytují službu, snížit příjmy. K tomu se přidala opakovaná vyjádření pana ministra o tom, že je exekutorů moc a že by bylo dobré jejich počet snížit. Ministr však nemůže ze zákona snižovat počty exekutorů, a tak se dle našeho názoru uchýlil k tomu, že bude vytvářet na exekutorské úřady silný ekonomický tlak, který vyústí k ukončení činnosti mnoha z nás. Ministr ovlivňuje odměny exekutorů prostřednictvím tarifní vyhlášky, na což má ostatně zákonné právo. Měl by však s tímto právem zacházet obezřetně a při nastavování odměňování neignorovat fakta, která zaznívají i z tak renomovaných úst, jako jsou členové pracovních komisí Legislativní rady vlády. Nepřiměřeným ekonomickým nátlakem mění podnikatelské prostředí exekutorů, jehož pravidla jsou zaručena Listinou základních práv a svobod. A právě v tomto momentu spatřujeme protiústavnost ministrových kroků.

EK ČR nemůže sama podat stížnost na Ústavní soud, jaké konkrétní kroky tedy nyní činíte a plánujete?

Máte úplnou pravdu, při podání stížnosti jsme závislí na zákonodárcích a musím podotknout, že bude velice těžké politicky přesvědčit, že snížením našich odměn došlo k porušení Ústavy ČR a že je nutné tento sporný krok ministra spravedlnosti nechat náležitě posoudit

pokračování na straně 3

NOVELA VYHLÁŠKY O HYGIENICKÝCH POŽADAVCÍCH NA PROSTORY A PROVOZ ZAŘÍZENÍ A PROVOZOVEN PRO VÝCHOVU A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A MLADISTVÝCH

Dne 30. 12. 2016 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 465/2016 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění vyhlášky č. 343/2009 Sb.

Ministerstvo zdravotnictví, které společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a s Ministerstvem práce a sociálních věcí s touto krátkou novelou přicházejí, k ní uvádí, že dosavadní požadavky stanovené novelizovanou vyhláškou nebylo možné v plném rozsahu vztáhnout na lesní mateřské školy. Tyto požadavky se totiž vztahovaly na zařízení pro výchovu a vzdělávání, které jsou stavbou ve smyslu stavebního zákona, přičemž zázemí lesní mateřské školy stavbou být nesmí.

Vzhledem k rozšíření soustavy předškolního vzdělávání a definici lesní mateřské školy tak bylo nutné stanovit hygienické požadavky na jejich provoz, což je realizováno právě publikovanou novelou.

Vyhláška nabyla účinnosti dnem 14. 1. 2017.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O ÚČETNICTVÍ

Dne 30. 12. 2016 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 462/2016 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Primárním, v důvodové zprávě deklarovaným, cílem novely je transponovat do českého právního řádu evropskou směrnici 2014/95/EU, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami, a přizpůsobit zákon o účetnictví požadavkům z ní vyplývajících.

Novelou zákonodárce rovněž reaguje na existenci jiných právních předpisů, jež mají přímý dopad do povinností ukládaných účetním jednotkám právě zákonem o účetnictví. Zejména se jedná o obecnější vymezení subjektů (účetních jednotek), kterých se týkají přeměny. Kromě obchodních korporací jimi mohou být například nadace, spolky, investiční společnosti či investiční fondy. Změn však novela, rozsahem čítající bezmála pět desítek novelizačních bodů, přináší více.

Zákon nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2017.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O STAVEBNÍM SPOŘENÍ

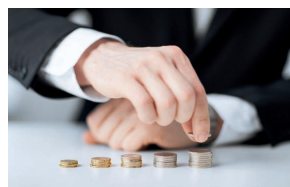
Dne 30. 12. 2016 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 461/2016 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ČLÁNEK

K NÁKLADŮM EXEKUTORA PŘI STŘETU DĚDICKÉHO A EXEKUČNÍHO ŘÍZENÍ

V případě vzájemného vztahu mezi dědickým řízením a exekučním řízením dochází na rozdíl od insolvenčního řízení k různým konstelacím. Zároveň však platí, že stejně jako ve vztahu k insolvenčnímu řízení narážíme v případě nákladů a odměny soudního exekutora na stejná základní témata, jako je povaha nákladů a odměny soudního exekutora a okamžik vzniku nároku soudního exekutora na jejich výplatu.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

JAK (NE)FUNGUJE EXEKUČNÍ „TRH“ NA TŘECH PŘÍKLADECH

Středem zájmu diskusí ohledně dalšího vývoje v exekucích se v současné době stala otázka zavedení místní působnosti exekutorů. Na misky vah v diskusích odborné veřejnosti jsou stavěny pojmy teritorialita na jedné straně a na druhé straně tzv. „volný trh“. Diskuse však přinášejí pouze rozbor toho, co by přineslo zavedení teritoriality, nijak se však již nezabývají tím, zda současná situace skutečně odpovídá uvedenému pojmu „volného trhu“.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ROZHOVOR

... Ústavní soudem. Politici totiž většinou získávají kritiku exekutorů politické body a je potom otázkou, jak se postaví k veřejné podpoře právního názoru Exekutorské komory. Navíc v době, kdy se blíží volby. Musím ale přiznat, že se situace v tomto směru výrazně zlepšila a věřím, že je dokážeme přesvědčit o správnosti našeho postoje. Takže napneme všechny síly, abychom ústavní stížnost dokázali iniciovat. I proto na přípravě stížnosti spolupracujeme s erudovanými ústavními právníky.

Existuje nějaká jiná možnost podání ústavní stížnosti?

Nepodaří-li se iniciovat podání ústavní stížnosti prostřednictvím zákonodárců, existuje cesta konkrétního přezkumu rozhodování o nákladech exekuce, vyvolaného námitkovým řízením v konkrétní exekuční věci. Ani tato cesta není bez obtíží a má svá úskalí, ale je to způsob, jak se pokusit podmínky nové tarifní vyhlášky změnit.

A jak myslíte, že Vaše stížnost dopadne?

Musím zdůraznit, že věřím v českou justici, to znamená, že věřím také v kvalitní rozhodování Ústavního soudu. Kdybychom nevěřili, že je tarifní vyhláška protiústavní, tak se do stížnosti samozřejmě pouštět nebudeme. Občas jsme svědky událostí, při nichž politická moc zasahuje do oblastí, které jí nepřísluší, a poté přichází jako korektiv moc soudní, aby tyto situace vyvážila a napravila. Takže chci věřit, že náš pohled na věc, co se týká tarifní vyhlášky odměn exekutorů, bude Ústavním soudem potvrzen.

redakce

EFEKTIVNÍ ŘÍZENÍ PRODEJE

MÁTE ZÁJEM TAKÉ O NEWSLETTER WEBU PRÁVNÍ PROSTOR.CZ?

Rádi vám ho zašleme každý týden zdarma!
Stačí zadat vaši mailovou adresu [zde](#).

